

KATALOG ZNANJA

1. IME PREDMETA

SISTEMI MEHATRONIKE 2 (SME2)

2. SPLOŠNI CILJI

Študent:

- komunicira s strokovnjaki s področja mehatronike: strojništva, elektrotehnike, logistike, računalništva, informatike, komunikacij, organizacije ...
- razvija samoiniciativnost, ustvarjalnost, natančnost, multidisciplinarnost in timsko delo;
- naloge iz področja mehatronike rešuje timsko in v sodelovanju s strokovnjaki iz posameznih področij mehatronike;
- razvija sposobnosti za uporabo inženirskih metod in sredstev pri reševanju problemov s področja mehatronike;
- uporablja pisne vire in informacijsko tehnologijo pri reševanju problemov s področja mehatronike;
- razvija sposobnost za samostojno spremljanje razvoja stroke in timsko uvajanje novosti v praksi;
- razvija pripravljenost za sodelovanje pri skupinski izvedbi kompleksnih krmilnih, regulacijskih in mehatronskih sistemov in
- upošteva varnostne in okolje-varstvene predpise pri delu.

3. PREDMETNO-SPECIFIČNE KOMPETENCE

Študent:

- izbira mehatronske sisteme na trgu in sodeluje z inženiring izvajalci pri izvedbi projektov mehatronskih sistemov;
- izdeluje pisne strokovne ocene različnih variant mehatronskih sistemov in projektne elaborate z oceno tehniških in ekonomskih kazalcev ter vplivom na podjetje in okolje;
- prepozna možnosti za uvajanje mehatronskih sistemov v proizvodne procese;
- samostojno projektira krmilne podsisteme mehatronskih sistemov, vodi multidisciplinarni tim načrtovanja manj zahtevnih mehatronskih sistemov in sodeluje pri načrtovanju kompleksnih mehatronskih sistemov;
- nadzoruje, optimira in kontrolira tehnološki proces na sodobnih strojih in avtomatskih linijah;
- izpopolnjuje krmilne programe mehatronskih sistemov;

- optimizira parametre regulacijskim sistemom;
- načrtuje vzdrževanje pnevmatičnih, hidravličnih in elektro-mehanskih krmilnih sistemov;
- odkriva, locira in odpravlja napake v mehatronskih sistemih.

4. OPERATIVNI CILJI

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<i>Študent:</i>	<i>Študent:</i>
1. NAČRTOVANJE MEHATRONSKIH SISTEMOV <ul style="list-style-type: none"> • pozna korake priprave projekta (ideja, zasnova, načrtovanje, sestavljanje, dokumentacija, prevzem, delovanje, servisiranje, recikliranje); • razume prikaz korakov v Gantt-ovem diagramu; • zna ovrednotiti časovno kritične korake; • pozna mrežno analizo za načrtovanje, spremljanje in kontrolo projektov; • pozna delo z fazami, viri in aktivnostmi projekta; • razume modele življenjskih ciklov (slapni, spiralni); • pozna Petrijeve mreže za modeliranje in analizo tehniških sistemov ; • razume pretok materiala;	<ul style="list-style-type: none"> • na dejanski proizvodni liniji ali na modelu proizvodne linije:<ul style="list-style-type: none"> – pripravi naloge delovne celice, – zasnuje projekt povezave s sosednjimi celicami, – ovrednoti časovno zahtevnost izvedbe naloge, – razpozna komponente delovne celice, – določi signale za povezavo med delovnimi celicami, – izdelava krmilni program za delo celice, – se poveže v celoto s sosednjimi delovnimi celicami, – zna diagnosticirati, locirati in odpraviti okvaro,

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p><i>Študent:</i></p>	<p><i>Študent:</i></p>
<p>2. INDUSTRIJSKI KRMILNO REGULACIJSKI SISTEMI</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna uporabo senzorjev, aktuatorjev in krmilnikov; • pozna pomen analognih in hitrih digitalnih signalov v PPK-jih; • zna uporabiti programske funkcije za obdelavo analognih in hitrih digitalnih signalov v PPK-jih; • zna izvesti merjenje procesnih veličin (temperatura, pretok, ...) in uporabiti primerne merilne pretvornike; • razume pomen povezovanja krmilno regulacijskih komponent z industrijskimi omrežji; • pozna pomen nadzornih sistemov (SCADA); 	<ul style="list-style-type: none"> • na dejanski proizvodni liniji ali na modelu proizvodne linije <ul style="list-style-type: none"> – analizira mehatronski sistem, – načrta in projektira krmilno regulacijski sistema, – določi identifikacijske parametre krmilno-regulacijske proge in optimizira tipične regulacijske parametre, – izvede povezovanje krmilno-regulacijskih komponent v industrijskih omrežjih, – komponente krmilno regulacijskega sistema vključi v nadzorni sistem (SCADA),
<p>3. KRMILJENJE AKTUATORJEV</p> <ul style="list-style-type: none"> • zna izvesti krmiljenje koračnih motorjev; • zna izvesti krmiljenje enosmernih motorjev; • zna izvesti krmiljenje izmeničnih motorjev; • pozna pomen zagona motorjev (mehki start, mehki stop, impulzni zagoni, omejevanje zagonskih tokov, varčevanje z energijo); • pozna značilnosti frekvenčnih pogonov (električne, mehanske); • razume pomen osnovnih parametrov (napetosti, tokovi, obrati, točke, ...); • zna izvesti priključitev in naslavljanje izvršilnih sistemov v industrijskih omrežjih. 	<ul style="list-style-type: none"> • priključi krmilne signale, senzorje in motor • konfigurira pretvornik • izvede programiranje sistema • opravi optimizacijo gibanja dejanskega tekočega traku ali modela.

INFORMATIVNI CILJI	FORMATIVNI CILJI
<p><i>Študent:</i></p> <p>4. REGULACIJA AKTUATORJEV</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna možnosti izvedb zveznih regulacijskih algoritmov (dvo-, tro-položajni, P, PI, PD, PID) • pozna digitalni univerzalni regulator (stopenjski algoritem, impulzni PID) • pozna osnovne pojme mehke logike • razume pomen večzančnih regulacijskih pristopov • pozna zgradbo in uporabo servopogonov • pozna osnovne značilnosti enosmernih, brezkrtčnih in asinhronskih motorjev • razume pomen uporabe različnih tipov senzorjev (merilnikov) pri različnih tipih motorjev • pozna različne vhode servopogonov (pozicija, hitrost in navor) • zna določiti osnovne lastnosti regulacijske proge • zna prilagoditi regulator regulacijski progi 	<p><i>Študent:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • izvede regulacijsko zanko na realnem modelu ali didaktični tabli • s pomočjo simulacijskih orodij nastavi parametre regulatorja glede na progo in jo preizkusi na modelu ali didaktični tabli • na podlagi zahtev: <ul style="list-style-type: none"> – zasnuje vezalni plan – izvede povezavo motorja, sensorja in servoregulatorja na didaktični tabli ali modelu – izvede zagon in parametrizacijo pogona – izvede optimizacijo gibanja – odpravi morebitne napake
<p>5. VARNOSTNA KRMILJA</p> <ul style="list-style-type: none"> • razume pomen varovanja delavca in naprave (EN292-2, EN954) • pozna specifičnosti načrtovanja varnostnih tokokrogov (EN 60204) • pozna specifične komponente varnostnih krmilij • pozna mehanske in optične varnostne elemente • razume prednosti uporabe varnostnih industrijskih omrežij 	<ul style="list-style-type: none"> • na podlagi naloge zna izbrati kategorijo varnostnih elementov • načrta tokokrog zasilnega izklopa aktuatorjev • uporabi mehanske in elektrooptične elemente za varovanje celice
<p>6. KRMILNE OMARE</p> <ul style="list-style-type: none"> • pozna komponente (signalne, varnostne, močnostne, ...) krmilnih omar • razume pomen pravilne razporeditve komponent • zna izdelati dokumentacijo za vezanje krmilne omare • zna lokalizirati in odpravljati napake v krmilnih omarah 	<ul style="list-style-type: none"> • na osnovi zahtev pripravi razporeditev elementov v krmilni omari • z računalniškimi orodji izdelava dokumentacijo za vezanje krmilne omare

5. OBVEZNOSTI ŠTUDENTOV IN POSEBNOSTI V IZVEDBI

156ur / 6 KT ECTS = 26 ur / KT ECTS

- Udeležba na predavanjih - 36 ur,
- udeležba na laboratorijskih vajah - 48 ur,
- priprava na zagovor laboratorijskih vaj – 10 in
- priprava na izpit - 62 ur.

Obvezni načini ocenjevanja znanja:

- zagovor laboratorijskih vaj in
- 2 delna izpita ali pisni izpit.

6. MATERIALNI IN KADROVSKI POGOJI

Materialni pogoji:

Predavalnica z multimedijско opremo:

- osebni računalnik z ustrezno programsko opremo
- LCD projektor.

Laboratorij z opremo za izvedbo vaj:

- osebni računalniki z ustrezno programsko opremo (simulacijski programi, programska oprema za programiranje PLK s pripadajočimi vmesniki)
- delovna mesta za izvedbo vaj s programabilnimi krmilniki, nadzornimi sistemi (SCADA), frekvenčnimi in servo pogoni;
- model proizvodne linije ali možnost dela na dejanski proizvodni liniji.

Kadrovski pogoji:

- **predavatelj:** univerzitetna izobrazba iz področja strojništva, elektrotehnike, mehatronike,
- **inštruktor:** visokošolska izobrazba iz področja strojništva, elektrotehnike, mehatronike
- **laborant:** višješolska izobrazba iz področja strojništva, elektrotehnike, mehatronike.